

Intervju z lanskoletnim prejemnikom zlate čebele, dr. Lucasom Alejandrom Garibaldijem

Slabo uro po koncu podelitve druge zlate čebele, ki jo je na letošnji svetovni dan čebel – 20. maja – prejel predsednik ČZS Boštjan Noč (več o podelitvi v junjski številki *Slovenskega čebelarja*, str. 163), smo se sestali z lanskoletnim prejemnikom nagrade, argentinskim profesorjem agronomije, dr. Lucasom Alejandrom Garibaldijem.

Za najvišjo državno nagrado »na področju zaščite ter prepoznavanja vloge čebel in drugih opravevalcev pri zagotavljanju prehranske varnosti, trajnostnega kmetijstva, ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine« se lahko potegujejo državljani Republike Slovenije (RS) ali tuji državljani, pravne osebe ali druge organizacije s sedežem v RS ali tujini ali mednarodne organizacije. Odbor za podelitev zlate čebele je leta 2021 izbral med 17 kandidati, ki prihajajo iz Argentine, Avstrije, Filipinov, Gruzije, Hrvaške, Irana, Nemčije, Slovaške, Srbije, Toga in Slovenije.

Prvi dobitnik nagrade se lanskoletne podelitve, ki se je odvila v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori 20. decembra 2021, med slovenskim predsedovanjem Svetu Evropske unije, ni udeležil zaradi dilem s potovanjem v času razsajanja koronavirusne bolezni. Nagrado je zato v njegovem imenu prevzel predstavnik Veleposlaništva Argentine.

Nagrajenčev kratki obisk v Sloveniji, ki se je zaključil z udeležbo in govorom na praznovanju čebelarskega praznika in svetovnega dne čebel v Dolenjskih Toplicah, smo izkoristili tudi za kratek intervju.

Kaj vam pomeni nagrada zlata čebela?

Zelo sem počaščen in vesel nagrade, saj je zlata čebela najpomembnejša mednarodna nagrada na področju čebelarstva. Občudujem pobude Slovenije in Čebelarske zveze Slovenije za krepitev čebelarstva. Menim, da Slovenija in ČZS izvajata številne projekte, ne zgolj podelitev nagrade zlate čebele, ki bi jih moralo videti in vpeljati več držav. V drugi vrsti pa je nagrada zelo pomembna tudi za moje osebno življenje, kot sem že povedal Petru (Kozmus, op. p.), sem z nagrado kupil kos zemlje v Patagoniji (južni del Argentine, op. p.), kjer bom zgradil hišo.

Zakaj menite, da so pomembne nagrade za delo s čebelami?

Zaradi številnih razlogov. V mojem primeru mislim, da je bila nagrada pomembna kot priznanje mojih prizadevanj za spodbujanje prehodov iz konvencionalnega v trajnostno kmetijstvo. Konvencionalno kmetijstvo je uvodoma morda res donosnejše, vendar s tovrstnim kmetijstvom uničujemo okolje za čebele in druga bitja. Že dlje časa sem opozarjal, da je mogoče kmetovati tudi brez uničevanja okolja. Na ta način lahko ustvarimo

okolja, ki so ustreznejša za zdravje čebel in biotsko raznovrstnost, posledično pa lahko pridelamo več kakovostnejše hrane. Na pomen biotske raznovrstnosti nam je uspelo opozoriti s pomočjo izsledkov znanstvenih raziskav. Pred raziskavami je bil večji del agrarnega sektorja prepričan, da je industrijski sistem najboljši in da za kmetijstvo ne potrebujemo biotske pestrosti. Mi pa smo ugotovili, da je kmetijstvo odvisno od domačih in divjih čebel ter divjih rastlin, ki so ključne za čebele in druga bitja. Pred desetimi leti sem o zahtevah po biotski raznolikosti govoril s kmeti, ki so sicer poslušali moje besede, v

Foto: Tadej Pavkovič

Lucas Alejandro Garibaldi pri čebelnjaku v Argentini.

ključnem koraku pa zamahnili z roko, dejali: »hvala, zelo zanimivo, na svidenje« in se vrnili h konvencionalnemu kmetijstvu. Zdaj pa me ljudje kličejo vsak dan. Občutili so uničenje svojih polj, opazili, da imajo težave s pesticidi in s plevelom, ki je odporen proti herbicidom. Z njimi sedaj sodelujemo in jim pomagamo izboljšati biotsko raznovrstnost, ki bi obnovila kakovost zemlje in povečala produktivnost poljščin.

Ko sva se pogovarjala pred intervjujem, ste omenili, da ste diplomirali iz govedoreje, kaj vas je po diplomiranju usmerilo v delo s čebelami in drugimi opraševalci?

Preden sem končal študij agronomije, sem živel v večmilijonskem mestu, Buenos Airesu. Kljub meščanskemu življenju so me vedno zanimale čebele. V srednji šoli sem na lastno pest proučeval ta krilata bitja in se udeleževal predavanj o čebelarstvu, ki jih je organizirala argentinska čebelarska zveza. Strast do čebel je ostala z menoj vso študijsko in poklicno kariero, tudi med dodiplomskim študijem agronomije, ki sem ga končal z diplomsko nalogo o govedoreji. Po diplomiranju sem se osredotočil na proučevanje vzajemnega učinkovanja med žuželkami in rastlinami, s posebnim ozirom na čebele in opraševanje. V splošnem bi sicer lahko rekli, da se osredotočam zlasti na raziskovanje opraševanja in agrarne ekologije (*agro-ecology*). Čebelam ustrezne pokrajine ne vplivajo zgolj na čebele, temveč tudi na druge – za človeštvo ključne – segmente narave. Oblikovanja pokrajin se lotevam z vzpostavljanjem večnamenskih pokrajin (*multi-functional landscape*). Na podlagi izsledkov znanstvenih raziskav lahko rečemo, da čebelam prijazne pokrajine prinašajo tudi druge prednosti, saj so manj onesnažene, ustrezajo pa tudi plenilec in parazitoidom številnih škodljivcev poljščin, ki sicer pestijo poljedelce.

Za odgovor se postavite v vlogo članov odbora za podelitev zlate čebele in za bralce Slovenskega čebelarja pojasnite, kakšna oziroma katera prizadevanja s področja čebelarstva bi nagrajevali.

Po mojem mnenju so glavni vzrok za zmanjšanje biotske raznovrstnosti in pestrosti čebel načini rabe kmetijskih površin, torej vse od načinov upravljanja gozdov, živinoreje in gojenja poljščin. Lahko bi rekli, da rabe kmetijskih površin predstavljajo težavo, hkrati pa ponujajo tudi rešitev. Kot ključno vidim grajenje povezav med čebelarji, kmetovalci in državnimi uradi z namenom vzpostavljanja večnamenskih pokrajin, ki bi koristile čebelam in ljudem. Mislim, da bi morali delati v tej smeri in nagrajevati tovrstna prizadevanja.

Z Lucasom Alejandrom Garibaldijem se je pogovarjal Tadej Pavkovič

Foto: Tadej Pavkovič

Lucas Alejandro Garibaldi na praznovanju svetovnega dne čebel v Dolenjskih Toplicah.

Obvestilo oškodovanim čebelarjem na Krasu

Čebelarji, ki ste med požarom na Krasu utrpeli škode v smislu čebelarstva se za pomoč obrnite na predsednike svojih čebelarskih društev.